

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 - 2020**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U z 2015 r., poz. 1515 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2, pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U z 2015 r. poz. 1390) uchwala się co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 , który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Godkowo.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Mariusz Dziki
Mariusz Dziki

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA TERENIE GMINY GODKOWO
NA LATA 2016-2020**

I. WSTĘP

W celu efektywnego i zintegrowanego działania przeciw przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Godkowo. Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie są podejmowane w szczególności w ramach pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. W programie są zawarte podstawowe informacje o dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, regulacji prawnych, realizatorów, adresatów programu, zakładanych efektów. Działania programu mają charakter wielokierunkowy, dotyczą w szczególności profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy osobom dotkniętym przemocą. Skuteczność programu zależy od wielu czynników, w tym między innymi dobrego rozeznania środowiska przez służby odpowiednio przygotowane, zajmujące się profilaktyką wsparcia rodzin zagrożonych patologiami, kompleksowej współpracy lokalnych służb i instancji w ramach pracy w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym, a przede wszystkim motywacji dokonania zmian i wyjścia z kryzysu przez rodziny dotknięte problemem przemocy.

II. PODSTAWA OPRACOWANIA PROGRAMU

Program będzie realizowany o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015r. poz. 1286 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015r. poz.2082)
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta ” (Dz. U. z 2011r. Nr 209, poz.1245)

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE

Jeszcze do niedawna uważano, że przemoc domowa występuje rzadko i wyłącznie w rodzinach patologicznych, a agresję między członkami rodziny traktowano jako jedną z wielu normalnych form zachowania w codziennym życiu. Przemoc stosowana przez osobę dorosłą wobec bliskich (w tym dzieci), postrzegana była jako akceptowany sposób sprawowania nad nimi władzy i kontroli.

Na gruncie prawa i polityki społecznej podejmowano próby wyróżnienia przemocy społecznie akceptowanej (dopuszczalnej) i nadużywania przemocy, czy „niewłaściwej” przemocy w rodzinie, co znacznie utrudniało wszelkie próby zajęcia się problemem.

W Polsce dostrzeżono zjawisko przemocy w rodzinie i zaczęto traktować je jako problem społeczny w latach 90-tych.

Przemoc według ustawowej definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to „jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobro osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie przybiera następujące formy:

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,
- przemoc seksualna,
- zaniedbanie,
- przemoc materialna/ekonomiczna.

Bardzo rzadko sprawca stosuje wobec swojej ofiary jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej postacie, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad osobą doznającą przemocy. Zachowanie osoby stosującej przemoc może wywołać u osoby poszkodowanej trwałe negatywne skutki i w efekcie doprowadzić do zniszczenia u niej pozytywnego obrazu samej siebie. Z powodu wielu następstw takich doświadczeń, cierpią nie tylko osoby doznające przemocy, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy tj. najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia uczą agresywnego stylu zachowania, zwiększają pobudzenie w sytuacjach z elementami agresji, zaburzają poglądy na rozwiązywanie konfliktów i zmniejszają wrażliwość na agresywne zachowanie.

Skalę problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Godkowo najlepiej zobrazują statystyki opracowane na podstawie danych zebranych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Na podstawie nowego rozporządzenia prawo do sporządzenia „ Niebieskiej Karty – A ” formularza inicjującego postępowanie zyskali dodatkowo przedstawiciele oświaty, służb zdrowia oraz gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Przedstawione poniżej zestawienia pokazują, iż od momentu powołania Zespołu

Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie tj. od marca 2011 roku do grudnia 2015 roku w 58 rodzinach została wszczęta procedura „ Niebieskiej Karty ” w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie.

Procedura „ Niebieskiej Karty ” została głównie wszczęta przez przedstawicieli Policji, którzy najczęściej otrzymywali zgłoszenia o podejrzeniu przemocy, natomiast w drugiej kolejności są przedstawiciele pomocy społecznej.

Instytucja wszczynająca procedurę „ Niebieskiej Karty”	Od lipca 2011r do grudnia 2012r	Od stycznia 2013r do grudnia 2013r	Od stycznia 2014r do grudnia 2014r	Od stycznia 2015 do grudzień 2015	Ogółem
Policja	7	11	6	22	46
Pomoc społeczna	0	4	1	5	10
Ochrona zdrowia	0	0	0	0	0
Oświata	1	1	0	0	2
GKRPA	0	0	0	0	0
Ogółem	8	16	7	27	58

Po przeanalizowaniu wszystkich „ Niebieskich Kart” można stwierdzić, że najczęściej dochodzi do przemocy w małżeństwie. Analizując wszystkie przypadki można stwierdzić, że osobami pokrzywdzonymi są przede wszystkim kobiety, natomiast sprawcą przemocy domowej jest mężczyzna- mąż lub syn. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego nie mają zapewnionej podstawowej potrzeby psychologicznej jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Przejawiają wiele negatywnych uczuć tj. lęk, wstyd, poczucie winy. To często sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Problem przemocy w rodzinie występuje w rodzinach, w których pojawiają się jakieś inne problemy tj. uzależnienie od alkoholu, problemy finansowe, problemy rodzinne np. małżeńskie, choroba ale także przemoc zdarza się tzw. „dobrych domach”.

Z analizy „Niebieskiej Karty” wynika, iż w większości przypadków gdzie stwierdzono zjawisko przemocy istnieje również problem nadużywania oraz uzależnienia od alkoholu sprawców przemocy.

Można również zauważyć, że dominującą formą przemocy występującą w większości rodzin jest przemoc psychiczna, która towarzyszy każdemu rodzajowi przemocy. Do najczęstszych przejawów przemocy w rodzinie należą awantury domowe, w tym awantury pod wpływem alkoholu, poniżanie, wyzwiska, krytykowanie, niepokojenie, groźby a także pobicia, uderzenia, popychanie, kopanie.

Mimo, iż od czasu powstania Zespołu Interdyscyplinarnego działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie miały charakter współpracy interdyscyplinarnej przemoc w rodzinie jest ciągle dużym problemem naszej gminy. Aby skutecznie zapobiegać przemocy w rodzinie i zwalczać jej negatywne skutki należy zwiększyć skuteczność dotychczasowych działań, co będzie stanowić główny cel programu.

IV. CELE PROGRAMU

Cel główny programu:

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Godkowo.

Cele szczegółowe:

1. Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Godkowo.
2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.
3. Poprawa skuteczności działań osób instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.
4. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemoc w rodzinie.
5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

V. ZADANIA

1. Upowszechnienie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz o konsekwencjach stosowania przemocy. Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec tego zjawiska.
2. Rozpowszechnienie materiałów informacyjnych o przemocy w rodzinie i możliwościach uzyskania pomocy (między innymi poprzez ulotki i broszury).
3. Poznanie postaw społecznych mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

VI. REALIZATORZY:

- Urząd Gminy Godkowo
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Godkowo
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Godkowie
- placówki oświatowe na terenie gminy
- Policja
- służba zdrowia
- prokuratura rejonowa w Braniewie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu
- Sąd Rejonowy w Braniewie

Sposób realizacji programu:

Zakłada się, że „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020” będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczenia przemocy w rodzinie.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter programu cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres pięciu lat.

Działania będą miały charakter:

1. profilaktyczny- promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy ,nowatorskich i systemowych rozwiązań,
2. edukacyjny- upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków , kształtowanie właściwych postaw , w tym brak akceptacji dla przemocy,
3. pomocy- specjalistyczne poradnictwo, działania profilaktyczno - terapeutyczne, korekcyjno-edukacyjne , informowanie o miejscach i możliwościach udzielania pomocy,
4. wspierający – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji, współpraca i wymiana doświadczeń oraz informacji.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zamiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
4. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Godkowo będą środki własne gminy będące w budżecie GOPS na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz innych źródeł.

IX. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Koordinatorem działań związanych z realizacją Programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie analizy sprawozdań z wykonania zadań, w tym osiągniętych efektów.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dziw
Mariusz Dziwi